

[Holger Kristiansen.]

bagefter. Der ligger maaske mere deri, end vedkommende egentlig tænkte i det paagældende Øjeblik; men saadan er det, og Forholdet er ogsaa det, at Rigsdagen kommer bagefter nu, naar der er Tale om Revision af Købstadkommunalloven.

Det foreliggende Lovforslag, udgaaet af et Samarbejde mellem Købstadforeningen og Ministeriet, er, som det er nævnt, et Forsøg paa en Modernisering af Købstadkommunalloven og en Lovfæstelse af den Praksis, som har udformet sig. Der har i Centraladministrationen, tror jeg, man tør sige, været en ikke ringe Imødekommenhed overfor Købstadstyrelserne, hvilket har gjort, at det er gaaet godt saa længe, men Rammerne maa bringes i Overensstemmelse med, hvad Ret og Billighed og Hensynet til et forstandigt og frit kommunalt Bystyre kræver; og det er det, der nu gøres Forsøg paa. Der opstod ganske naturligt i Købstædernes Styrelser en naturlig Trang til større Selvstyre, til Decentralisation, ogsaa ud fra det rent praktiske Synspunkt, at de stedlige Mænd bedre skønner, hvad der tjener Byens Liv bedst, og har det største umiddelbare Ansvar. Kravet om større Bevægelsesfrihed kan da ogsaa uden Skade for nogen berettiget Interesse imødekommes.

Det foreliggende Lovforslag er, som det ogsaa er nævnt, kendt fra Behandlingen i Landstinget i Fjor; ved den Behandling som, ved Lovforslagets Tilblivelse skal jeg ikke opholde mig, herom er der talt fra denne Plads, og der er yderligere henvist dertil i Bemærkningerne. Jeg skal om Lovforslaget i al Almindelighed sige, at det radikale Venstre kan tiltræde det, som det foreligger. De Ændringer, hvorved det afviger fra det Lovforslag, som blev behandlet i det andet høje Ting i Fjor, anser vi for absolutte Forbedringer og kan derfor hilse dem med Glæde.

Jeg skal derefter omtale nogle af Lovforslagets Enkeltheder. §§ 1—10 indeholder kun mindre betydende Ændringer, hvorom der neppe kan opstaa Strid, dem skal jeg ganske forbigaa. I § 11 findes den første virkelig principielle Forskel i Forhold til det bestaaende.

Det har længe været en vedtægtsmæssig Praksis for Byerne at nedsætte staaende Udvalg, naar et nyvalgt Byraad træder sammen. Staaende Udvalg skal vælges vedrørende betydende Omraader, som kræver stadigt Indseende, og som har løbende Forretninger, Forsørgelsesvæsenet, Gader og Veje o. s. v. For Havneudvalgets Vedkom-

mende er Forholdet allerede nu dette, at der som Regel vælges enkelte Medlemmer udenfor Raadets egen Midte, saadanne, som er særlig kvalificerede eller har særlig Interesse i Havnens Sager.

I det foreliggende Lovforslag er der nu tilføjet, at lignende Bestemmelse kan undtagelsesvis ogsaa træffes i den kommunale Vedtægt, hvad angaar andre staaende Udvalg, dog med Undtagelse af Kasse- og Regnskabsudvalget.

En Udvidelse paa dette Omraade anser jeg for en Fordel. De kommunale Valg og da ganske særlig de kommunale Valg for Købstædernes Vedkommende er nu næsten uden Undtagelse politiske; derved kan det Forhold indtræffe, at det i Byens Raad paa et eller andet Omraade skorter paa faglig Indsigt, og selv om Raadets Medlemmer i og for sig nok kan klare det med den tekniske Medhjælp, som i alle større og middelstore Købstæder er til Raadighed, kan det Tilfælde vel tænkes at foreligge, at det vilde være nyttigt at drage en eller anden særlig kyndig Person ind i et saadant Udvalgsarbejde. Det Forbehold, som her er taget, at Flertallet i et saadant Udvalg skal beklædes af Byraadsmedlemmer, er ganske naturligt og tilstrækkeligt beskyttende.

Dernæst skal jeg sige om det Spørgsmaal, der vedrører Skolens Ordning, at under de nuværende Forhold er jo Skolevæsenets Ledelse tvedelt, idet der i enhver Købstad bestaar baade et Skoleudvalg og en Skolekommission; det første har den økonomiske Side af Skolevæsenet og Kommissionen den pædagogiske, vel egentlig kun at gøre Indstilling til Byraadet vedrørende Besættelse af Lærerembeder, at forhandle med Lærerraad, Skoleinspektør, Overlærere o. s. v. om Skoleplan og lignende. Denne dobbelte Administration er, synes jeg i hvert Fald, ganske forældet og upraktisk. Den Udformning, § 11 giver af dette Forhold, kan jeg fuldt ud bifalde.

I den nuværende Skolekommission er der ofte indvalgt Kvinder og Mænd udenfor Raadets Midte. Denne Adgang til at vælge enkelte Medlemmer udenfor Raadet oprettholdes i det foreliggende Lovforslag; derved er det muligt at knytte særlig skoleinteresserede eller særlig skolekyndige Mænd eller Kvinder til Skolekommissionen, ligesom det ogsaa er muligt, f. Eks. for Forældrekrede, at blive repræsenteret i Skolekommissionen. Den nuværende Ordning med den dobbelte Administration er ofte til Gene, den er ret upraktisk, og i alle Tilfælde er den overflødig.